

JEŽIŠ, ZDROJ ŽIVEJ VODY

PRACOVNÝ LIST Č. 10

podnety k príprave na biblickú súťaž Biblická olympiáda 2020/2021
DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZY

Jn 7, 37-39

V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: „Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“ To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v neho uverili. Lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený.

porozumenie

Veľký deň sviatkov – jedná sa o sviatok Stánkov. Keď boli Židia roľníkmi, oslavovala sa jesenná úroda citrusov a olív. Starší názov bol Sviatok oberania. Počas zberu úrody si postavili na poliach prístrešky, stánky, kde bývali. Sviatok trval osem dní. Veľký deň sviatkov bol posledný deň, ktorý bol slávnostným zakončením sviatkov.

Prúdy živej vody – Počas slávenia tohto sviatku každý deň určený kňaz naplnil čerstvou vodou z rybníka Siloe zlatú nádobu a odniesol ju do chrámu, kde vystúpil k oltáru a vodu z pohára vylial na oltár ako „nápojovú obetu“. Zmyslom tohto úkonu bola pravdepodobne prosba o požehnanie ďalšej úrody, ale aj prosba o skorý príchod mesiášskej doby, ktorá je opisovaná v proroctvách aj ako doba zázračnej plodnosti. Súčasťou tejto nápojovej obety bolo aj vylievanie vína na oltár – táto symbolika

vody a vína spoločne prinášaného ako starozákonná obeta je možno dôvodom, prečo evanjelista Ján spomína vyliatie krvi a vody z Ježišovho na kríži prebodnutého boku (srdca) ako symbol vylitia Ducha Svätého z Ježišovho obetovaného tela na ľudstvo.

V tento deň veľkňaz spolu s ostatnými kňazmi pred „obetovaním vody“ obišiel oltár až 7x. Počas sviatkov sa čítala zvlášť stať Ez 47, ktorá hovorí o prameni vytekajúcom z chrámu, ktorý sa stane veľkou riekou so živou vodou .

Ježišovo pozvanie, aby k nemu prišli všetci a pili z prameňa živej vody, ktorý z neho vytryskne, je poukázaním na najhlbší smäd človeka, ktorým je nepochybne smäd po Bohu, teda smäd po večnej a dokonalej láske a šťastí, a vyhlásením, že jedine on je schopný tento smäd uhasiť, poukazuje na svoju božskú hodnotu. K uhaseniu tohto smädu je ale nevyhnutná viera v Neho ako Božieho Syna a prisľúbeného Božieho Mesiáša.

Podľa tohto výkladu sa „jeho vnútro“ vzťahuje na samého Krista, ktorý je živou skalou (por. 1Kor 10,4), z ktorej má podľa prorociev v posledných časoch vytrysknúť v Jeruzaleme prameň živej vody. Tento výklad sa opiera najmä o slová „ako hovorí Písmo“, keďže Písmo nikde nehovorí o tom, že by mal prameň živej vody vytekať z ľudí, ale len z Boha, ktorého symbolom je chrám alebo oltár.

súvislosti

k Jn 7,37: „Múdrosť sa prihovára na ulici hlasito, na priestranstvách miest vydáva svoj hlas“ (Prís 1,20).

„Oj, všetci smädni, poďte k vodám, a ktorí nemáte peňazí, poďte, kupujte a jedzte, poďte, kupujte bez peňazí, bezplatne víno a mlieko!“ (Iz 55,1).

„Za tebou prahne moja duša, za tebou túži moje telo; ako vyschnutá, pustá zem bez vody, tak ťa túžim uzrieť vo svätyni“ (Ž 63,2b-3a).

„Rozštíepil skalú na púšti a napojil ich vodou ako z privalu. Potokom dal vytrysknúť zo skaly a vody nechal ako rieky tiecť“ (Ž 78, 15-16).

„Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života“ (Jn 4,14).

k Jn 7,38: „Potom Ježiš vo vedomí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: ‚Žízniť.‘ Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda na yzop špongiu naplnenú octom a podali mu ju k ústam“ (Jn 19,28-29).

„No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali, ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda“ (Jn 19,33-34).

„... a všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol Kristus“ (1Kor 10,4).

k Jn 7,39: „Ved' rozlejem vody na to, čo je smädné, a riavy na vyschnutú zem, vylejem svojho ducha na tvoje potomstvo, svoje požehnanie na tvoje vetvy“ (Iz 44,3).

„Ján vydal svedectvo: „Videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom. Ani ja som ho nepoznal, ale ten, čo ma poslal krstiť vodou, mi, povedal: „Na koho uvidíš zostupovať Ducha a spočinúť na ňom, to je ten, čo krstí Duchom Svätým““ (Jn 1,32-33).

užívotnenie

„Kto neprežil radosť čerpania vody na sviatok Stánkov, ten nevie, čo je pravá radosť,“ hovorilo sa v Izraeli. Hrdosťou a šťastím Izraela bolo presvedčenie, že majú tento spásny prameň a môžu z neho čerpať. Tým prameňom boli pre Židov hlavne Sväté písmo. Ale čerpali ľudia, ktorí vtedy prišli do chrámu, naozaj vodu s radosťou z týchto prameňov spásy? Žili z nich? A ja – čerpám z prameňov Božieho Slova? Pane, daj, nech je tvoje slovo pre mňa radosťou!

Ak je niekto smädný – bez skutočného smädu duše zostávam voči Bohu ľahostajný a vlašný. „Ako jeleň dychtí za vodou z prameňa, tak moja duša, Bože, túži za tebou“ (Ž 42,2). Bez tohto postoja ani len nezačneme počúvať Boha a nemám tak ani možnosť rozhodnúť sa, či mu uverím alebo nie. „Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti“ (Mt 5,6), čiže hladní a smädní po Ježišovi, smädní po živote, aký žil on. Nejde len o malú drobnú túžbu, ale o takú veľkú túžbu, akú má po vode človek, ktorý zomiera od smädu. Pros: „Pane, rozniecuj môj smäd!“

...a verí vo mňa – bez viery sa totiž ani nepokúsím získať Ducha Svätého, ba asi sa ani nepokúsím o nič, čo nachádzam v evanjeliu. Nejde tu len o to, aby som uveril, že Boh existuje, alebo že Ježiš skutočne žil pred 2000 rokmi na zemi... Ide o skôr to, aby som uveril Ježišovi a jeho slovu. Uveriť, že On je prameň živej vody. On je nový chrám, z ktorého vyviera voda, ktorá všetko ozdravuje (por. Ez 47,1-12). Popros spolu s apoštolmi: „Pane, daj nám vieru!“ (por. Lk 17,5).

Nech príde – ani viera ani túžba (smäd) by mi neboli nič platné, ak by som sa nerozhodol ísť za Ježišom, ísť k Bohu. „Vstanem a pôjdem k Otcovi“ (Lk 15,18) – bez tohto rozhodnutia by bol márnotravný syn doteraz iba oplakával svoje pochybenia sediac pri ošípaných. Túžba sa vždy prejavuje konaním. Ak sa neusilujem o to, po čom túžim, potom to nie je skutočná túžba. Volaj k Bohu: „Pane, rozmnožuj moju túžbu!“

Nech príde ku mne. Kde je Ježiš dnes, aby som mohol k nemu prísť? Je vo svojom tajomnom tele, v Cirkvi. Tam nás živí svojím slovom, sýti a napája svojím telom a krvou, tam nás vedie skrze pastierov, tam nám dáva zažiť spoločenstvo bratov a sestier... Ako sa mýlia tí, ktorí chcú Cirkev bez Krista! „Ježišu, daj mi lásku k svojej Cirkvi! Nech v nej vidím a nachádzam teba samého!“

Nech pije – čiže nech prijíma Božie ponuky, nech nekladie prekážky pôsobeniu Ducha! Ak svojou vôľou, myslením, túžbami, predstavami a pod. odporujem Božiemu Duchu, nie som schopný čerpať a som voči Duchu Svätému uzatvorený. Mojou úlohou je „poddáť sa“, vydať sa Duchu Svätému. Čiže prestanem ho len prizývať k tomu, aby požehnával moje plány a rozhodnutia, ale ponúknem mu „volant“ svojho života, aby on riadil môj život podľa svojej vôle. „Ježišu, dôverujem ti!“

sebareflexia

Mám smäd po Bohu? Verím a dôverujem mu? Prichádzam vždy k Ježišovi, alebo si hľadám aj iných „spasiteľov“? Odovzdávam mu svoj život?

modlitba

Pane, Ježišu, veľakrát sa cítim ako na púšti. Moja duša aj telo sú ako vyschnutá, pustá zem bez vody. Pozývaš ma, Pane, aby som sa prišiel napiť. Som tu, a odovzdávam ti svoje telo, myseľ aj srdce ako prázdnu, vyschnutú nádobu a prosím, aby si ma naplnil

živou vodou. Prichádzam vo viere, že sa Tvoje slovo naplní. Nech mi prúdy tvojej živej vody prinesú plnosť a hojnosť milosti. Amen.

Pane, Ježišu, zošli na mňa svojho Svätého Ducha, a prebud' moje srdce, aby žíznilo po tebe. Amen.

zapamätaj si

„Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“ (Jn 7,37-38)

kvízové otázky

1. Vyber správnu odpoveď

Keď Ježiš prišiel akoby potajomky na sviatky stánkov do Jeruzalema, v zástupe sa o ňom pošepkávalo:

- A/ „Je dobrý“
- B/ „Nie je (dobrý), iba čo zvädza ľud.“
- C/ žiadna z možností

Evanjelista sv. Ján uvádza v 7. kapitole, že Židia chceli Pána zabiť. Prečo?

- A/ lebo kázal platiť cisárovi dane
- B/ lebo robil Židom výčitky
- C/ lebo v sobotu uzdravil chorého

Pojmom „grécka diaspora“ Židia mysleli:

- A/ Izrael rozptýlený v Grécku
- B/ príslušníkov iných národov, ktorí neprijali židovské náboženstvo v Grécku
- C/ Grékov rozptýlených v Izraeli

V ktorej knihe SZ bola Izraelitom daná obriezka?

- A/ Gn
- B/ Ex
- C/ Iz

Na vysvetlenie uzdravenia v sobotu Ježiš používa rabínsku interpretáciu, podľa ktorej sa istý náboženský úkon považoval za uzdravenie jedného údu. O ktorý úkon ide?

- A/ kúpeľ
- B/ krst Jána Krstiteľa
- C/ obriezka

Kniha SZ, v ktorej sa píše: „Z jeho vnútra potečú prúdy živej vody“ je:

- A/ Gn
- B/ Iz
- C/ Mal

V ktorej knihe SZ sa hovorí: „Mesiáš príde z Dávidovho potomstva, z mestečka Betlehem, odkiaľ bol Dávid?“

- A/ Mal
- B/ Mich
- C/ Iz

2. Prirad' výroky

1	Vás nemôže svet nenávidieť, mňa však nenávidí,	A	hľadá vlastnú slávu.
2	Moje učenie nie je moje,	B	ale súdte spravodlivo."
3	Kto hovorí sám zo seba,	C	Nikdy tak človek nehovoril.
4	Ale kto hľadá slávu toho, ktorý ho poslal,	D	lebo ja o ňom svedčím, že jeho skutky sú zlé.
5	Nesúdte podľa zdania,	E	ale toho, ktorý ma poslal.
6	Ak je niekto smädný a verí vo mňa,	F	ten je pravdivý a nepravosti v ňom niet.
7	Prečo ste ho neprivedli?"	G	nech príde ku mne a nech pije.

3. Kto povedal komu

„Si posadnutý zlým duchom!“

„Odsúdi náš zákon človeka prv, ako by ho vypočul a zistil, čo urobil?“

Nikdy tak človek nehovoril.

„Vy choďte na sviatky!“

„Ako to, že sa vyzná v knihách, keď sa neučil?!“

„Vari sa už aj poprední muži presvedčili, že on je Mesiáš?“

„Keď príde Mesiáš, vari urobí viac znamení, ako spravil tento?“

4. Označ nesprávne tvrdenia

Sviatky Stánkov

- patrili medzi najväčšie židovské sviatky
- bývali koncom septembra alebo začiatkom októbra
- obrady trvali týždeň
- obrady trvali mesiac
- Židia mali celý čas bývať v stanoch na pamiatku putovania po púšti
- tieto sviatky boli aj sviatkami poďakovania za úrodu
- každé ráno šiel určený kňaz k prameňu Siloe, načrel vody do zlatej čaše a v slávnostnom sprievode ju priniesol do chrámu
- v podvečer prvého dňa slávností sa v chráme na nádvorí konal za nádherného osvetlenia tanec
- v podvečer posledného dňa slávností sa v chráme na nádvorí konal za nádherného osvetlenia tanec

3. Pravda - nepravda, oprav chyby

Židia hovorili uzdravenému: „Je sobota, nesmieš chodiť!“

Ved' Otec miluje Syna a ukazuje mu všetko, čo sám robí; a ukáže mu ešte väčšie skutky ako tieto, aby ste sa čudovali.

Lebo ako Otec kriesi mŕtvych a oživuje, tak aj Syn oživuje, koho chce.

Lebo ako Otec má život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby mal život sám v sebe.

Vy ste počuli jeho hlas, jeho tvár ste videli a jeho slovo ostáva vo vás, lebo veríte tomu, ktorého on poslal.

Ako môžete veriť vy, ktorí sa navzájom oslavujete, a nehľadáte slávu, ktorú dáva len Boh?!

Ježiš povedal: „Slávu od ľudí prijímam.“

4. Urči, z ktorej časti je úryvok:

A Židia Ježiša prenasledovali za to, že robil takéto veci v sobotu. Ježiš im povedal: „Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.“ Preto sa Židia ešte väčšmi usilovali zabiť ho, lebo nielenže porušoval sobotu, ale aj Boha nazýval svojim Otcom a robil sa rovným Bohu.

Veru, veru, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepôjde na súd, ale prešiel zo smrti do života.

Slávu od ľudí neprijímam. Ale vás poznám, že nemáte v sebe Božiu lásku. Ja som prišiel v mene môjho Otca a neprijímate ma. Keby prišiel niekto iný v svojom vlastnom mene, toho by ste prijali.